

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy**

Bydgoszcz, dnia kwietnia 2011 r.

**Pani
Maria Szparaga
Dyrektor
Zespołu Szkół nr 9
we Włocławku**

LBY- 4101-25-02/2010
P/10/074

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy skontrolowała Zespół Szkół Nr 9 we Włocławku, w zakresie wykorzystania środków publicznych na pomoc materialną dla uczniów Szkoły Podstawowej Nr 22, wchodzącej w skład Zespołu, w latach 2008 - 2011 (do zakończenia kontroli).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 4 marca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność pomimo stwierdzonych uchybień. Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła w szczególności: działania związane z rozpoznawaniem potrzeb w zakresie konieczności udzielania pomocy materialnej uczniom, rzetelne informowanie rodziców o formach i źródłach pomocy materialnej, należyte wypełnienie obowiązków związanych z przyznaniem stypendium szkolnego oraz realizacją programów rządowych pn. *Wyprawka szkolna, Pomoc państwa w zakresie dożywiania, Szklanka mleka i Owoce w szkole*.

W Szkole Podstawowej nr 22, zwanej dalej „Szkołą”, dokonywano analizy sytuacji opiekuńczo-wychowawczej z uwzględnieniem potrzeb materialnych uczniów, którą

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

przeprowadzali wychowawcy klas oraz pedagodzy szkolni. W wyniku analizy stwierdzono, że w trudnej sytuacji materialnej znajdowało się:

- w roku szkolnym 2008/2009 - 60 (12,8%) spośród 470 ogólnej liczby uczniów; pomocy materialnej udzielono 59 uczniom,
- w roku szkolnym 2009/2010 - 56 (12,3%) spośród 454 ogólnej liczby uczniów; pomocy materialnej udzielono 50 uczniom,
- w roku szkolnym 2010/2011 - 57 (11,9%) spośród 481 ogólnej liczby uczniów; pomocy materialnej udzielono 55 uczniom.

Pomimo podejmowanych działań, z przyczyn niezależnych od Szkoły, pomocy materialnej nie udzielono wszystkim uczniom wytypowanym do jej otrzymania. Nie wszyscy rodzice chcieli skorzystać z oferowanej pomocy lub nie dopełnili formalności związanych z udokumentowaniem dochodów. W niektórych rodzinach pomimo występowania problemów (np. alkoholizm, wielodzietność czy sieroctwo), dochód członka rodziny nie spełniał kryterium przyznania pomocy.

Szkoła informowała rodziców i uczniów o możliwościach i formach uzyskania pomocy materialnej. W Szkole obowiązywała „Procedura rozpoznawania potrzeb w zakresie pomocy materialnej w Zespole Szkół Nr 9 we Włocławku”, w której szczegółowo opisywano sposób informowania rodziców i uczniów o formach pomocy materialnej, formy tej pomocy, metody diagnozy sytuacji materialnej uczniów, tryb wnioskowania o pomoc materialną. Opracowano również „Poradnik dla wnioskodawcy ubiegającego się o uzyskanie pomocy materialnej w postaci stypendium szkolnego lub dofinansowania do zakupu podręczników”, który szczegółowo opisywał materialne i formalne przesłanki uzyskania pomocy.

Szkoła prawidłowo wypełniła obowiązki związane z przyznawaniem stypendiów szkolnych, które zgodnie z *Regulaminem udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Miasto Włocławek*², zwanym dalej „Regulaminem”, polegały na przyjmowaniu wniosków o przyznanie stypendium szkolnego, formalnej ich ocenie pod kątem prawidłowości wypełnienia druku wniosku i kompletności załączników oraz ich przekazaniu do Urzędu Miasta Włocławek w ciągu 14 dni od upływu ostatecznego terminu składania wniosków wraz z listą zbiorczą zawierającą adnotację o treści oceny formalnej poszczególnych wniosków. Zgodnie z Regulaminem wnioski oceniała szkolna komisja ds. pomocy materialnej.

² Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 48/IX/2007 Rady Miasta Włocławek z dnia 18 czerwca 2007 roku w sprawie przyjęcia regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym uczniom zamieszkałym na terenie Gminy Miasto Włocławek

Szkoła w 2009 r. i 2010 r. prawidłowo zrealizowała Rządowy program pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”, dotyczący udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników. W 2009 r. dofinansowanie otrzymało 30 uczniów spełniających wymagania określone w § 2 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2009 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników³ na łączną kwotę 4.542 zł.. W 2010 r. dofinansowanie otrzymało 26 uczniów spełniających wymagania określone w § 2 ust. 1, ust. 2 i ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników oraz wypłaty uczniom zasiłku powodziowego na cele edukacyjne⁴, łącznie w sumie 4.480 zł. Dofinansowanie wypłacono we właściwej wysokości, po przedłożeniu dowodów potwierdzających poniesienie wydatków na zakup podręczników.

Szkoła w latach 2008 – 2010 we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej we Włocławku realizowała Program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w ramach którego uczniowie korzystali z bezpłatnych obiadów. Z programu w 2008 r., 2009 r. i 2010 r. skorzystało odpowiednio 46, 47 i 58 uczniów. Pomocą w zakresie dożywiania zostali objęci wszyscy uczniowie jej potrzebujący.

Szkoła przystąpiła do realizowanych przez Agencję Rynku Rolnego programów, pozwalających uczniom na bezpłatne spożycie warzyw i owoców – *Program „Owoce w szkole”* oraz nieodpłatne lub częściowo płacone spożycie mleka w ramach programu dopłat do spożycia mleka i przetworów mlecznych w placówkach oświatowych, zwanego dalej - *Program „Szlanka mleka”*. Programy te jednocześnie kształtowały prawidłowe nawyki żywieniowe u dzieci.

W ramach *Programu „Owoce w szkole”* uczniowie klas I-III spożywali nieodpłatnie warzywa i owoce. W II semestrze roku szkolnego 2009/2010 z programu skorzystało 225 uczniów, w I semestrze roku szkolnego 2010/2011 skorzystało 265 uczniów.

W ramach *Programu „Szlanka mleka”* wszyscy uczniowie Szkoły mogli spożywać nieodpłatnie mleko białe lub za dopłatą mleko smakowe. W roku szkolnym 2009/2010 z programu korzystało od 299 do 447 uczniów, co stanowiło od 61,15% do 91,04% ogólnej liczby uczniów w szkole. W I semestrze roku szkolnego 2010/2011 z programu korzystało od 414 do 426 uczniów, co stanowiło od 79,31% do 81,30% ogólnej liczby uczniów w szkole.

³ Dz. U. z 2009 r. Nr 76, poz. 642

⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 612 ze zm.

W planach finansowych Szkoły na lata 2008 – 2010 nie przewidziano środków na stypendia za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe, tzw. stypendia motywacyjne. Pani Dyrektor nie występowała do organu prowadzącego o przyznanie środków finansowych na stypendia motywacyjne, co uniemożliwiało wprowadzenie w Szkole tej formy motywowania uczniów do osiągania wysokich wyników w nauce zgodnie z art. 90g ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁵, który stanowi: *Szkoła może udzielać stypendium za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe.*

Na koniec roku szkolnego 2008/2009 liczba uczniów klas IV i V, którzy uzyskali wysoką średnią ocen (5,0) oraz co najmniej dobrą ocenę zachowania, wyniosła 31, co stanowiło 19,5% z ogólnej liczby 159 uczniów w klas IV i V. Na koniec roku szkolnego 2009/2010 liczba ta wynosiła 32 (21,9%) z ogólnej liczby 146 uczniów klas IV i V.

W Statucie Zespołu Szkół Nr 9 nie wskazano form pomocy materialnej dla uczniów, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych taka pomoc jest potrzebna. Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 8 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół⁶, statut szkoły określa formy opieki i pomocy uczniom, którym z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebna jest pomoc i wsparcie, w tym również pomoc materialna. Formy pomocy materialnej dla uczniów zawarto w „Procedurze rozpoznawania potrzeb w zakresie pomocy materialnej w Zespole Szkół Nr 9 we Włocławku”.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Uzupełnienie Statutu Zespołu Szkół Nr 9 we Włocławku o brakujące zapisy dotyczące form pomocy materialnej dla uczniów.
2. Rozważenie wystąpienia do organu prowadzącego o przyznanie środków na stypendia za wyniki w nauce lub za osiągnięcia sportowe.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

⁵ Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

⁶ Dz. U. Nr 61, poz. 624, ze zm.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.